

360° - en ny vinkel 1

Introduktion til øvelsen

Denne øvelse er et udsnit af materialet 360°. Materialet er baseret på en virkelig trafikulykke, hvor 3 drenge, på elevernes egen alder, kommer galt afsted på en knallert. Afsæt en time til øvelsen.

Formål

Eleverne skal kunne diskutere og tage stilling til ansvar i trafikken. Udgangspunktet for diskussionen er en ulykke, som er sket i virkeligheden. Det er vigtigt, at eleverne ved, at det er en virkelig ulykke, det gør øvelsen mere nærværende for eleverne.

Metode

Start med at fortælle eleverne, at de skal arbejde med en virkelig trafikulykke som omhandler tre drenge på deres egen alder. Fortæl, der er fire ting, I skal nå:

1. Du fortæller en historie om ulykken
2. I skal se 4 korte filmklip sammen
3. Eleverne skal lave gruppearbejde
4. Opsamling

Du skal bruge

- Ark med risikofaktorer
- Tape/abesnot
- PC med adgang til internet og mulighed for lyd

Fortæl om ulykken

Ulykkens hovedperson er Lasse. Det er vigtigt, du giver dig tid til at fortælle om Lasse og hans venner. Kendskabet til dem er en forudsætning for, at eleverne kan arbejde seriøst, når de skal arbejde med opgaven. Sørg for at få detaljerne med, spørg gerne ud i klassen, om eleverne kan genkende det, du fortæller om. Du bør ikke fortælle mere end det som er beskrevet her:

Lasse og hans venner bor i en lille by, hvor der aldrig er noget at lave. Om aftenen ligger de og kørte rundt på deres knallerter. Den sejeste er ham med den hurtigste knallert. I weekenderne kører de rundt og leder efter fester.

Lasses mor er som mødre er flest. Hun tror altid det værste, så der er mange regler, især om at komme hjem til tiden, at sige hvor man var osv. Nogle regler bliver altid overholdt, andre bliver det kun nogle gange.

Lasse er en sjov og glad dreng. Der er altid gang i Lasse. Han er en god ven og så er han altid frisk på fis og ballade. Lasse er typen, som alle drenge vil hænge ud med og typen, som alle piger forelsker sig i.

Lasses bedste ven hedder Casper. De har kendt hinanden altid og er ofte sammen. Lasse og Casper stoler 100% på hinanden og laver alt sammen. De hænger ud, de går til fester og så tuner de knallerter.

Knallerter fylder meget i Lasse og vennernes liv. Både tiden de bruger sammen, når de tuner dem, men også de ture de kører sammen. Det er helt normalt at sidde to på én knallert, faktisk er det lidt sejt. De tænker aldrig på, at det kan gå galt.

En dag i en påskeferie keder Lasse sig. Han ringer til en fyr, som hedder Alexander. De har lige lært hinanden at kende og Lasse synes, Alexander virker som en fin fyr. Lasse og Alexander aftaler at tage til fest hos Lasses veninde. Alexander

kommer hjem til Lasse på en tunet knallert. Lasse hopper op bag på, selv om han godt ved, at hans forældre ikke vil have det. For at skjule det, cykler han det første stykke vej og hopper først bag på, da de er lidt væk hjemmefra.

Lasse og Alexander sidder til festen og får en enkelt øl. Casper dukker også op, og de får en enkelt øl mere. Ved 11-tiden siger forældrene til Lasses veninde, at festen er slut. Drengene vil videre, og de mener, der er fest i nabobyen.

Lasse, Casper og Alexander vil følges til nabobyen. De beslutter sig for at køre på Alexanders knallert - alle tre. Lasse siger, han gerne vil køre, det er fint med de andre. Selv om de sidder tre på knallerten kan den sagtens køre stærkt, den er virkelig tunet. Lasse føler sig træt, men vælger at køre alligevel. Han har musik i ørerne, men kan stadig høre den tunede knallert larme.

Det er ude på landet, der er mange lige veje og ikke megen trafik. På et tidspunkt er de ved at ramle ind i en hæk, men undviger. De føler sig totalt u dødelige. De kører hurtigt, omkring 80 km/t. Det er koldt. Det er stadig sjovt. Fingrene er kolde, øjnene løber i vand. Lasse har god musik i ørerne. Han holder kun øje med de hvide striber på vejen. De kører ned af en lang lige bakke. Lasse overser et sving og de rammer et autoværn, står langs vejen...

Fortæl eleverne, at I nu skal se fire filmklip, hvor Lasse, Casper, en falckmand og en politimand fortæller om selve ulykken.

Se 4 filmklip

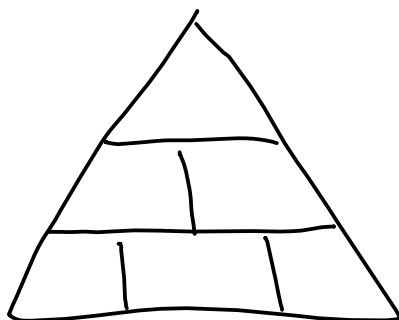
I skal se fire filmklip, hvor hhv. Lasse, Casper, falckredderen og politimanden fortæller om det, de oplevede ude på ulykkesstedet. De fire filmklip skal hjælpe eleverne til at forstå, at det er en virkelig historie, de lige har hørt optakten til. Det er en god ide at fortælle eleverne, at der er en del detaljer med, som kan virke lidt voldsomme, men at de *ikke* kommer til at se blod. De fire filmklip ligger på

www.sikkertrafik.dk/360/analyser-en-virkelig-ulykke.

Gruppearbejde

Eleverne skal nu i grupper tage stilling til, hvad de mener den væsentligste årsag til ulykken var. Du skal præsentere dem for seks ulykkesfaktorer, som spillede ind i Lasse og vennernes ulykke. Sørg for at forholde dig neutral til faktorerne. Eleverne skal prioritere faktorerne ved at sætte dem ind i en pyramide. Den væsentligste faktor skal placeres i toppen af pyramiden. De to næst vigtigste faktorer placeres i midten af pyramiden. De 3 "mindst" vigtige faktorer placeres i bunden af pyramiden. Det er vigtigt at understrege overfor eleverne, at der ikke er nogle rigtige og forkerte løsninger. Opgaven går ud på, at eleverne skal diskutere ulykkesfaktorerne og blive enige om en prioritering.

1. Start med at tegne en pyramide på tavlen. Pyramiden skal have 3 felter i nederste lag, to i midten og ét på toppen

2. Fortæl eleverne, hvad opgave går ud på
3. Læs risikofaktorerne op, sørg for at alle har forstået dem
4. Del eleverne i grupper (3-4 elever i hver)
5. Del ark med risikofaktorer ud og sæt eleverne i gang. Lad dem arbejde i 10 minutter.
6. Bed grupperne om at klistre deres løsning op på pyramiden, du har tegnet på tavlen.

Når grupperne arbejder, skal du gå rundt og hjælpe. Stil dem spørgsmål og være nysgerrig på deres holdninger. Hvis der er en gruppe som bliver hurtigt færdig, kan du udfordre dem på deres beslutning eller spørge ind til årsagen til, at de var så enige – var det slet ikke et svært valg? Du når nok ikke rundt til alle grupper, så sørg for at holde øje med hvilke grupper, som ser mest ud til at have brug for din hjælp.

Her er en oversigt over de risikofaktorer, eleverne skal arbejde med. Det ark, du skal bruge til undervisningen, er vedlagt som bilag.

- **Antal:** Drengene kørte tre på én knallert, hvilket er to for mange. Bagenden af knallerten presses ned, hvilket gør den sværere at styre, og forhindrer forbremsen i at virke. Det har også bevirket, at forlygten har lyst op i himlen i stedet for ned på kørebanen.
- **Fart:** Knallerten var tunet, så den kørte formodentligt meget hurtigere, end den måtte. En almindelig knallert må maksimalt køre 30 km/t.
- **Alkohol:** Lasse og hans venner var ikke over promillegrænsen, men de havde fået et par øl. Desuden var Lasse en meget uerfaren knallertfører.
- **Uopmærksomhed:** Det var mørkt, Lasse kørte med høretelefoner, og han beskriver selv, at han var træt.
- **Kørekort:** Lasse havde ikke noget kørekort til knallert, og var kun 14 år, da ulykken skete. Det var kun Alexander, der havde kørekort til knallert.
- **Hjelm:** Ingen af dem havde hjelm på. Det er lovpligtigt at køre med hjelm på knallert.

Bonus: Under "optakt til ulykken", politimandens historie, kan du se hans bud på årsagen til ulykken.

Opsamling

Det er vigtigt, du spørger ind til elevernes arbejde. Det kan være, at grupperne er helt enige om, hvad den primære ulykkesfaktor er, det kan også være, de er helt uenige. Vær nysgerrig, spørg ind til deres arbejde:

- Der er en gruppe, som har sat **fart** øverst, vil I forklare, hvordan I nåede frem til det?
- De fleste er enige om at **hjelm** ikke er væsentlig, hvordan kan det være?
- Jeg hørte en gruppe diskutere, om **antallet** var vigtigt eller ej. Hvad blev I enige om, hvorfor?

Prøv at gøre snakken relevant for eleverne, og før den over på deres egen færden i trafikken.

- Jeg ved, flere af jer kører på cykel, er der nogle af de her risikofaktorer, I tænker over, når I cykler?
- Har I været i en situation, hvor I selv, eller nogen I kender, kørte flere på en knallert/cyklede og var uopmærksomme? Hvad kan man gøre i sådan en situation?

Under opsamlingen skal du også spørge eleverne, om der er en ulykkesfaktor, de vil tilføje. Det faktum, at knallerten var tunet, er nemlig ikke en af de faktorer, som eleverne skal arbejde med. Hvis ikke eleverne selv kan svare, skal du huske at nævne det.